

LUONNOS TOIMINTASUUNNITELMAKSI 2019

Vahvistettu syyskokouksessa 29.11.2018

Yleistä

Suomen luonnonsuojeluliiton vuoden 2019 pääteemana on edelleen metsiensuojelu. Viime vuosien panostus biotalouteen saattaa metsäluontomme monilta osilta uhanalaiseksi ja vauhdittaa monimuotoisuuden köyhtymistä. SLL:n Pirkanmaan piiri puolustaa metsiä ja edistää mahdollisuuksiensa mukaan metsäluonnon suojelua. Toinen näkyvästi esillä oleva teema SLL:n vuoden 2019 toiminnassa on ilmastonmuutos. Ilmastonmuutoksen hillintä, metsien ja soiden hiilivarastot sekä pyrkimys hiilineutraaliin yhteiskuntaan ovat merkittäviä kysymyksiä myös Pirkanmaalla. Vuoden aikana valmistaudutaan myös vuosien 2020-2021 keskeiseen teemaan, vesien ja vesiluonnon suojeluun. Esimerkiksi virtavesien ja vaelluskalojen suojelu on riittämätöntä. Vesistöjä rasittavat myös ilmastonmuutos ja ravinnekuorma.

Piirin toimintaa organisoivat piirihallitus ja aluesihteerit. Piirin työpanosta pyritään kasvattamaan mm. palkkaamalla mahdollisuuksiensa mukaan osa-aikaisia työntekijöitä. Piirin varainhankintaa ja osallistumista hankkeisiin pyritään toteuttamaan niin, että ne vahvistavat myös piirin perustoimintaa. Piirihallitukseen pyritään saamaan mahdollisimman monen paikallisyhdistyksen edustus. Näin turvataan hyvät vaikutusmahdollisuudet piirin ja yhdistysten kesken ja kehitetään yhteistoimintaa Pirkanmaan eri alueilla.

Luonnonsuojelu

Piirin keskeinen tavoite on lisätä luonnonsuojelualueiden määrää Pirkanmaalla. Kiinnitetään huomiota tarpeeseen saavuttaa lajien ja luontotyyppien suotuisan suojelun taso.

Metsät. Vaikutetaan metsiensuojeluun kartoittamalla metsien luonnonarvoja ja tekemällä suojelualoitteita merkittävistä metsäkohteista. Kampanjoidaan metsäluonnon monimuotoisuutta säilyttävien ja edistävien metsänkäsitteilytapojen puolesta ja osallistutaan metsiensuojelua sitä edistävään sidosryhmätyöskentelyyn. Edistetään virkistysalueiden metsien suojelua. Pidetään esillä Luonnonsuojeluliiton Suomen 100 luontohelmeä -kampanjan sekä SuoMaa-hankkeen suojelu- ja ennallistamisaloitteen Pirkanmaan kohteita.

Suot. Edistetään arvokkaiden soiden suojelua ja ennallistamista sekä kartoitetaan tarpeen mukaan soiden luonnonarvoja. Vaikutetaan turpeenotto-suunnitelmiin, tavoitteena turpeenoton lopettaminen. Tuodaan esille soiden suuri merkitys ilmastonmuutoksen hillinnässä.

Perinnebiotoopit. Hoidetaan perinnebiotooppeja piirin hoitamilla kohteilla järjestämällä talkoita ja avustamalla tarvittaessa paikallisyhdistyksiä perinnebiotooppien hoidon järjestämisessä. Järjestetään mahdollisesti Seitsemisen talkooleiri yhteistyössä Metsähallituksen Etelä-Suomen luontopalvelujen kanssa (edellyttää rahoituksen järjestymistä). Käynnistetään Kotouttavaa luonnonhoitoa Pirkanmaalla (Kolu-hanke) -jatkohanke (edellyttää rahoituksen järjestymistä).

Vedet. Osallistutaan SLL:n sisävesistrategian toteuttamiseen ja vesiensuojelun sidosryhmätyöskentelyyn. Edistetään erityisesti virta- ja pienvesien sekä lintuvesien suojelua. Kiinnitetään huomiota kemikalisaatioon ja mikromuoveihin. Edistetään Pirkanmaan uhanalaisten raakkujen suojelua ja tehdään yhteistyötä raakkujen ja niiden elinympäristöjen säilymiseksi toimivien yhteistyökumppaneiden kanssa.

Maa- ja kallioperä. Vaikutetaan maa- ja kiviaineisten ottosuunnitelmiin. Korostetaan kiviainesten kierrätystä sekä vaihtoehtoisten materiaalien käyttöönottoa. Seurataan kaivossuunnitelmia ja tarvittaessa otetaan niihin kantaa. Vaikutetaan siihen, että valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaille kallioalueille ei myönnetä lupia louhintaan tai rakentamiseen (esim. tuulivoimalat).

Ympäristönsuojelu

Kaavoitus ja rakentaminen. Seurataan kaavoitusta ja otetaan tarvittaessa kantaa kaavoitushankkeisiin, joilla on paikallistasoa laajempaa merkitystä. Kannanotoissa kiinnitetään huomiota arvokkaiden luonnonalueiden ja ekologisten yhteyksien säilymiseen sekä pyritään edistämään luonnonarvoja säilyttävien virkistys- ja retkeilyalueiden perustamista. Korostetaan lähiluonnon merkitystä sekä luonnon virkistyskäytön terveys- ja

hyvinvointihyötyjä. Pyritään vaikuttamaan merkittäviin liikenneväyläsuunnitelmiin.

Energiantuotanto. Vaikutetaan energiantuotantoa koskeviin suunnitelmiin ja edistetään energiansäästöä sekä uusiutuvien energianlähteiden käyttöä, erityisesti hajautettua tuotantoa ja aurinkoenergiaa. Korostetaan, että uusiutuvan energian tuotannon on oltava ekologisesti kestävää eikä se saa aiheuttaa luonnon monimuotoisuuden vähenemistä.

Ilmastonmuutos. Muistutetaan ilmastonmuutoksen hillitsemiskeinoista ja kerrotaan ilmastonmuutoksen yhteyksistä muihin ympäristöongelmiin, erityisesti luonnon monimuotoisuuden vähenemiseen. Tuodaan esille metsien ja soiden hiilivarastojen merkitys ilmastonmuutoksen hillinnässä ja niiden säilyttämisen ja lisäämisen tärkeys. Pyritään järjestämään ilmastonmuutosta eri näkökulmista ja energiantuotantoa koskeva tilaisuus.

Hankkeet

Kotouttavaa luonnonhoitoa Pirkanmaalla (Kolu). Pyritään käynnistämään Kolu-hankkeen kolmivuotinen jatkohanke (edellyttää rahoituksen järjestymistä). Hankkeessa hoidetaan perinnebiotooppeja ja muita luontokohteita, torjutaan haitallisia vieraslajeja sekä edistetään maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden kotoutumista.

Lehtometsien havinaa Pirkanmaalla. Yhteishanke Suomen metsäkeskuksen, Pirkanmaan ELY-keskuksen ja Metsähallituksen luontopalvelujen kanssa jatkuu kolmatta vuotta. Piirin rooli hankkeessa on luontokartoitusten tekeminen ja hoitosuunnitelmien valmistelu. Hankkeen tavoite on lisätä suojelualueiden määrää ja toisaalta toteuttaa lehtokohteilla luonnonhoitotoimia.

Suurpetoaitoja Pirkanmaalle. Käynnistetään hanke Varsinais-Suomen malliin (edellyttää rahoituksen järjestymistä). Hankkeessa järjestetään infotilaisuuksia suurpedoista, erityisesti sudesta, ja rakennetaan petoaitoja karjatilaille.

Tiedotus

Piirin keskeisimmät tiedotuskanavat ovat omat netti- ja facebook-sivut sekä blogi. Tiedotteita medialle pyritään lähettämään vähintään kerran kuukaudessa. Sisäisessä viestinnässä käytetään sähköpostia, muun muassa Pirkanmaan tiedotuslistaa. Julkistetaan piirin ympäristöpalkinnon saaja kevätkokouksessa. Järjestetään johonkin vuoden teemaan liittyvä kesäkisa.

Järjestötoiminta

Pidetään yhteyttä paikallisyhdistyksiin ja avustetaan niitä luonnonsuojelukysymyksissä sekä hallinnollisissa asioissa. Pyritään vahvistamaan piirin ja paikallisyhdistysten sekä vapaaehtoisten yhteyksiä (edellyttää piirin voimavarojen lisääntymistä). Järjestetään paikallisyhdistysten tapaaminen ja koulutustilaisuuksia paikallisyhdistysten aktiiveille ja muille kiinnostuneille. Otetaan käyttöön Suomen luonnonsuojeluliiton hallituksen hyväksymä toimintamalli puuttumisesta epäasialliseen kohteluun.

Varainhankinta

Tehostetaan piirin varainhankintaa. Keinoja tähän ovat SLL:n avustusten ja jäsenmaksutulojen lisäksi rahankeräys (netti- ja lipaskeräys), lahjoitukset ja hankkeista saatavat yleiskustannukset. Hankkeisiin pyritään osallistumaan niin, että se lisää myös piirin perustoiminnan voimavaroja. Vuokrataan Vuohisaaren mökkiä Luonnonsuojeluliiton jäsenille. Hyödynnetään koulutustilaisuuksien kulujen kattamisessa Opintokeskus Sivistä.

Jäsenhankinta

Kannustetaan yhdistyksiä aktiiviseen jäsenhankintaan ja -huoltoon mm. tiedottamalla ja tuomalla esiin onnistumisia. Toteutetaan jäsenhankintaa retkien ja muiden tapahtumien yhteydessä sekä nettisivujen kautta. Selvitetään SLL:n uuden jäsenrekisterin mahdollisuuksia jäsenten aktivoinnissa.